

На основу члана 134. став 2. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, број 95/18) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др.закон),

Влада доноси

УРЕДБУ

О КРИТЕРИЈУМИМА ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ АКТИВНОСТИ КОЈЕ УТИЧУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПРЕМА КОЛИЧИНИ ЗАГАЂЕЊА, ОДНОСНО СТЕПЕНУ НЕГАТИВНОГ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ КОЈИ НАСТАЈЕ ОБАВЉАЊЕМ АКТИВНОСТИ, ИЗНОСИМА НАКНАДА, УСЛОВИМА ЗА ОСЛОБАЂАЊЕ ОД ПЛАЋАЊА НАКНАДЕ ИЛИ ЊЕНО УМАЊЕЊЕ, КАО И КРИТЕРИЈУМИМА КОЈИ СУ ОД ЗНАЧАЈА ЗА УТИЦАЈ ФИЗИЧКИХ ЛИЦА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 1.

Овом уредбом утврђују се ближи критеријуми за одређивање активности које утичу на животну средину према количини загађења, односно степену негативног утицаја на животну средину који настаје обављањем активности, износи накнада за заштиту и унапређивање животне средине, услови за ослобађање од плаћања накнаде или њено умањење, као и критеријуми који су од значаја за утицај физичких лица на животну средину.

Члан 2.

Критеријуми за одређивање активности правних лица и предузетника које утичу на животну средину су:

1) емисија загађујућих материја сумпор диоксида, азотних оксида (у даљем тексту: SO₂, NO₂) и прашкастих материја у ваздух настала процесом сагоревања чврстих, течних и гасовитих горива ради добијања енергије, топле воде и паре и грејања простора;

2) производња, односно одлагање опасног отпада.

Појмови опасан отпад и одлагање опасног отпада имају значење прописано законом којим се уређује управљање отпадом.

Производња опасног отпада, у смислу ове уредбе, јесте стварање отпада од свих материјала у току обављања производне, услужне или друге делатности, предмета искључених из употребе, као и отпадних материја које настају у потрошњи и које са аспекта произвођача односно потрошача нису за даље коришћење.

Члан 3.

Износ накнаде за заштиту и унапређивање животне средине за правна лица и предузетнике одређује се на основу:

1) количине емитованих SO₂, NO₂ и прашкастих материја у ваздух насталих процесом сагоревања чврстих, течних и гасовитих горива ради добијања енергије, топле воде и паре и грејања простора;

2) количине произведеног и одложеног опасног отпада.

У случају да обвезник из става 1. овог члана не достави податке који су од значаја за обрачун износа накнаде из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, износ накнаде се обрачунава на основу оствареног годишњег прихода исказаног у финансијском извештају за претходну календарску годину, у износу до 0,4% оствареног прихода од активности које утичу на животну средину.

Министар надлежан за послове заштите животне средине прописује параметре за прорачун количина емитованих загађујућих материја у ваздух на основу врсте и количине утрошеног горива, ради добијања енергије, топле воде и паре и грејања простора.

Члан 4.

Количина емитованих загађујућих материја у ваздух у процесу сагоревања чврстих, течних и гасовитих горива ради добијања енергије, топле воде и паре и грејања простора, утврђује се:

1) прорачуном количина емитованих загађујућих материја у ваздух на основу врста и количина утрошених горива, за правна лица и предузетнике који немају обавезу вршења континуалних или периодичних мерења у складу са прописом којим се уређују мерења емисије загађујућих материја из стационарних извора загађивања;

2) прорачуном количина емитованих загађујућих материја у ваздух на основу мерења извршених у складу са одредбама прописа којим се уређују мерења емисије загађујућих материја из стационарних извора загађивања за правна лица која имају обавезу вршења континуалних или периодичних мерења у складу са прописом којим се уређују мерења емисије загађујућих материја из стационарних извора загађивања.

Прорачун количина емитованих загађујућих материја у ваздух на основу врста и количина утрошених горива врши се у складу са прописом који регулише параметре за прорачун количина емитованих загађујућих материја у ваздух на основу врста и количина утрошених горива.

Укупна количина емитоване загађујуће материје (SO₂, NO₂ и прашкастих материја) добија се на основу података о врстама уређаја за сагоревање у употреби, снаге уређаја за сагоревање (KW), врсте горива, укупне годишње потрошње горива изражене у тонама (t) и нето калоријске вредности горива изражене у гигаџулима по тони или гигаџулима по метру кубном (GJ/t или GJ/m³).

Количина произведеног и одложеног опасног отпада се добија на основу података из евиденције о произведеном, складиштену, третирану и извезеном отпаду, које обвезници плаћања накнаде воде у складу са законом којим се уређује управљање отпадом.

Појмови складиштење отпада и третман отпада имају значење утврђено законом којим се уређује управљање отпадом.

Извоз отпада јесте вид прекограничног кретања отпада за чији третман или одлагање на еколошки прихватљив и ефикасан начин нема техничких могућности и постројења у Републици Србији.

Произведена и одложена количина отпада одређене врсте изражена у тонама за одређену годину једнака је производу произведене количине опасног отпада одређене врсте, умањене за количину одложеног опасног отпада те врсте предате на складиштење, третман, односно извоз и износ јединичне накнаде по тони опасног отпада.

Члан 5.

Критеријуми од значаја за процену утицаја физичких лица на животну средину које обухватају емисију загађујућих материја SO₂, NO₂ и прашкастих материја у ваздух су:

- 1) показатељи квалитета живота (емисије настале током производње електричне енергије за коришћење у активностима физичких лица);
- 2) мобилност и транспорт добара (емисије – загађење, настало коришћењем превозних средстава у транспорту људи и робе);
- 3) производња хране.

Члан 6.

Накнаду за заштиту и унапређивање животне средине не плаћа правно лице које узрокује загађивање животне средине производњом односно одлагањем опасног отпада, емисијама SO₂, NO₂, односно прашкастим материјама из постројења за која се издаје интегрисана дозвола и за која се годишњи подаци достављају Агенцији за заштиту животне средине која води Национални регистар извора загађивања, које је обвезник накнаде за емисије SO₂, NO₂, прашкасте материје и произведени или одложени опасни отпад.

Накнаду за физичка лица не плаћају:

- 1) особе млађе од 18 година;
- 2) пензионери са примањима мањим од 25.000 динара;
- 3) незапослена лица.

Министар надлежан за послове заштите животне средине прописује висину јединичних емисија загађујућих материја у ваздух и висину корекционих фактора за потребе прорачуна износа накнаде за заштиту и унапређивање животне средине до 1. априла текуће године, на основу података добијених од Агенције за заштиту животне средине.

Члан 7.

Износ јединичне накнаде за заштиту и унапређивање животне средине изражене по тони емитоване загађујуће материје у ваздух, односно тони произведеног и одложеног опасног отпада дате су у Прилогу 1, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 8.

Прорачун износа накнаде за заштиту и унапређивање животне средине дат је у Прилогу 2, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 9.

Подзаконска акта која се доносе на основу ове уредбе биће донета у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Члан 10.

Даном ступања на снагу ове уредбе престаје да важи Уредба о одређивању активности чије обављање утиче на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 109/09 и 8/10).

Члан 11.

Ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 Број: 110-3048/2019

У Београду, 18. априла 2019. године

В Л А Д А

ПРЕДСЕДНИК

Ана Брнабић, с.р.

ПРИЛОГ 1

ИЗНОС ЈЕДИНИЧНЕ НАКНАДЕ ЗА ЗАШТИТУ И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ИЗРАЖЕНЕ ПО ТОНИ ЕМИТОВАНЕ ЗАГАЂУЈУЋЕ МАТЕРИЈЕ У ВАЗДУХ, ОДНОСНО ТОНИ ПРОИЗВЕДЕНОГ И ОДЛОЖЕНОГ ОПАСНОГ ОТПАДА

Износ јединичне накнаде за заштиту и унапређивање животне средине изражене по тони емитоване загађујуће материје у ваздух

Табела 1.

Загађујућа материја	Износ јединичне накнаде за емитоване загађујуће материје у ваздух (РСД/т)
Сумпор диоксид	9.005,00
Азотни оксиди	7.204,00
Прашкасте материје	14.410,00

Износ јединичне накнаде за заштиту и унапређивање животне средине изражене по тони произведеног и одложеног опасног отпада

Табела 2.

Врста отпада	Износ јединичне накнаде за произведени и одложени отпад (РСД/т)
Опасан отпад	1.532,00

ПРОРАЧУН ИЗНОСА НАКНАДЕ ЗА ЗАШТИТУ И УНАПРЕЂИВАЊЕ
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Прорачун износа накнаде за заштиту и унапређивање животне средине за правна лица и предузетнике

Износ накнаде за заштиту и унапређивање животне средине (N) једнака је збиру износа накнаде за заштиту и унапређивање животне средине према емитованим количинама загађујућих материја у ваздух (N_{EV}) и износа накнаде за заштиту и унапређивање животне средине према количини произведеног и депонованог отпада (N_{OT}), што је дато у једначини (1):

$$N = N_{EV} + N_{OT} \quad (1)$$

где је:

N_{EV} – износ накнаде за заштиту и унапређивање животне средине према емитованим количинама загађујућих материја у ваздух

N_{OT} – износ накнаде за заштиту и унапређивање животне средине према количини произведеног и депонованог отпада.

Прорачун износа накнаде за заштиту и унапређивање животне средине према емитованим количинама загађујућих материја у ваздух - N_{EV}

Износ накнаде за заштиту и унапређивање животне средине према емитованим количинама загађујућих материја у ваздух (N_{EV}) прерачунава се у зависности од постојања обавезе вршења континуалних или периодичних мерења у складу са прописом којим се уређују мерења емисије загађујућих материја из стационарних извора загађивања.

Уколико постоји обавеза вршења континуалних или периодичних мерења, прорачун износа накнаде за заштиту и унапређивање животне средине се врши на основу извршених мерења концентрација загађујућих материја испуштених у ваздух у складу са прописом којим се уређују мерења емисије загађујућих материја из стационарних извора загађивања.

Уколико не постоји обавеза вршења континуалних или периодичних мерења прорачун износа накнаде за заштиту и унапређивање животне средине се врши на основу врста и количина утрошених горива у процесу сагоревања чврстих, течних и гасовитих горива ради добијања енергије, топле воде и паре и грејања простора.

Прорачун износа накнаде на основу извршених мерења сумпор диоксида, азотних оксида и прашкастих материја у ваздух у процесу сагоревања чврстих, течних и гасовитих горива ради добијања енергије, топле воде и паре и грејања простора

Износ накнаде на основу извршених мерења сумпор диоксида, азотних оксида и прашкастих материја у ваздух у процесу сагоревања чврстих, течних и гасовитих горива

ради добијања енергије, топле воде и паре и грејања простора се добија као збир укупне накнаде за загађивање ваздуха сумпор диоксидом (N_{SO_2}), укупне накнаде за загађивање ваздуха азотним оксидима (N_{NO_x}) и укупне накнаде за загађивање ваздуха прашкастим материјама (N_{CC}), као што је исказано у једначини (2):

$$N_{GM} = N_{SO_2} + N_{NO_x} + N_{CC} \quad (2)$$

где је:

N_{SO_2} – укупна накнада за загађивање ваздуха сумпор диоксидом

N_{NO_x} – укупна накнада за загађивање ваздуха азотним оксидима

N_{CC} – укупна накнада за загађивање ваздуха прашкастим материјама.

Укупна накнада за загађивање ваздуха загађујућим материјама N_{zm} се добија за одређену загађујућу материју (SO_2 , NO_2 , односно прашкасте материје) као производ количине одређене емитоване загађујуће материје изражене у тонама (t) и износ јединичне накнаде (V_{zm}) по једној тони испуштене одређене загађујуће материје (RSD/t) из Табеле 1. Прилога 1, на основу једначине (3):

$$N_{zm} = E_{zm} \times V_{zm} \quad (3)$$

где је:

N_{zm} – укупна накнада за загађивање одређеном загађујућом материјом (сумпор диоксидом, азотним оксидима или прашкастим материјама)

E_{zm} – количина емитоване загађујуће материје (t)

V_{zm} – износ јединичне накнаде за емитоване загађујуће материје у ваздух (RSD/t) из Табеле 1. Прилога 1.

Годишње емитоване количине загађујуће материје се добијају као производ средњег годишњег измереног протока, средње годишње измерене концентрације загађујуће материје и броја радних сати испуста, као што је исказано:

$$E_{zm} = \frac{M_{qgod} \times M_{zmgod} \times Br_{rs}}{1000000000}$$

где је:

Br_{rs} број радних сати испуста.

Средњи годишњи измерени проток се добија као количник збира појединачних измерених вредности протока кроз димњак из сваког мерења посебно који су дати у извештајима о извршеним мерењима и укупног броја извршених мерења, као што је исказано у следећој једначини:

$$M_{qgod} = \frac{M_{q1} + M_{q2} + \dots + M_{qn}}{n}$$

где су:

$M_{q1}, M_{q2}, \dots, M_{qn}$ – појединачне измерене вредности протока кроз димњак из сваког мерења посебно који су дати у извештајима о извршеним мерењима

n – укупан број мерења.

Средња годишња измерена концентрација изражена у mg/m^3 се добија као количник збира појединачних измерених концентрација из сваког мерења посебно у извештајима о извршеним мерењима и укупног броја извршених мерења, што је дато у једначини:

$$M_{zm_{god}} = \frac{M_{zm1} + M_{zm2} + \dots + M_{zmn}}{n}$$

где су:

$M_{zm1}, M_{zm2}, \dots, M_{zmn}$ – појединачне измерене концентрације из сваког мерења посебно и дате су у извештајима о извршеним мерењима

n – укупан број мерења.

Износ накнаде на основу врста и количина утрошених горива у процесу сагоревања чврстих, течних и гасовитих горива ради добијања енергије, топле воде и паре и грејања простора

Износ накнаде на основу врста и количина утрошених горива у процесу сагоревања чврстих, течних и гасовитих горива ради добијања енергије, топле воде и паре и грејања простора се добија као збир укупне накнаде за загађивање ваздуха сумпор диоксидом (N_{SO_2}), укупне накнаде за загађивање ваздуха азотним оксидима (N_{NO_x}) и укупне накнаде за загађивање ваздуха прашкастим материјама (N_{CC}), као што је исказано у једначини (2):

$$N_{GE} = N_{SO_2} + N_{NO_x} + N_{CC} \quad (2)$$

где је:

N_{SO_2} – укупна накнада за загађивање ваздуха сумпор диоксидом

N_{NO_x} – укупна накнада за загађивање ваздуха азотним оксидима

N_{CC} – укупна накнада за загађивање ваздуха прашкастим материјама.

Укупна накнада за загађивање ваздуха за појединачне загађујуће материје (N_{zm}) се добија као производ количине емитоване загађујуће материје изражене у тонама (t) и износ јединичне накнаде (V_{zm}) по једној тони испуштене загађујуће материје (РСД/t) из Табеле 1. Прилога 1, како је дато у једначини (3):

$$N_{zm} = E_{zm} \times V_{zm} \quad (3)$$

где је:

E_{zm} – количина емитоване загађујуће материје (t)

V_{zm} – износ накнаде по једној тони испуштене загађујуће материје (РСД/t).

Количина емитоване загађујуће материје E_{zm} утврђује се као производ прерачунаог емисионог фактора за појединачну загађујућу материју, количине утрошеног појединачног горива изражене у тонама и нето калоријске вредности појединачног горива, као што је исказано у једначини (4):

$$E_{zm} = \frac{K_g \times NCV_g \times PEF_{zm}}{1000000} \dots \dots \dots (4)$$

где је:

PEF_{zm} – прерачунати емисиони фактор за појединачну загађујућу материју (g/GJ)

K_g – количина утрошеног појединачног горива изражена у t

NCV_g – нето калоријска вредност појединачног горива изражена у GJ/t тог горива.

Укупна количина емитоване за појединачну загађујућу материју (сумпор диоксид, азотне оксиде и прашкасте материје) се добија на основу података о врстама уређаја за сагоревање у употреби, као и снаге уређаја за сагоревање (kW), укупне годишње потрошње горива (t), његове нето калоријске вредности (GJ/t или GJ/m³) приказаних у табелама из прописа којим се уређују параметри за прорачун количина емитованих загађујућих материја у ваздух на основу врста и количина утрошених горива.

Уколико уређај за сагоревање има инсталисану јединицу за пречишћавање димних гасова која има одређени степен ефикасности уклањања појединих загађујућих материја, за прорачун се користи прерачунати емисиони фактор за појединачну загађујућу материју PEF_{zm} изражен у g/GJ.

$$PEF_{zm} = EF_{zm} \times (1 - Kp)$$

где је:

EF_{zm} – емисиони фактори по врстама горива и технологијама изражен у g/GJ који су дати у пропису којим се уређују параметри за прорачун количина емитованих загађујућих материја у ваздух на основу врста и количина утрошених горива

Kp – коефицијент пречишћавања димних гасова изражен у %/100 (процент подељен са 100).

Уколико уређај за сагоревање нема инсталирану јединицу за пречишћавање димних гасова онда је прерачунати емисиони фактор за појединачну загађујућу материју једнак одговарајућем емисионом фактору у зависности од врста горива и уређаја за сагоревање. Емисиони фактор се уноси на основу податка исказаног у одговарајућој табели у пропису којим се уређују параметри за прорачун количина емитованих загађујућих материја у ваздух на основу врста и количина утрошених горива.

$$PEF_{zm} = EF_{zm}$$

Износ накнаде за заштиту и унапређивање животне средине према количини произведеног и одложеног опасног отпада

Износ накнаде за заштиту и унапређивање животне средине према количини произведеног и одложеног опасног отпада се добија као збир појединачних накнада произведеног и одложених количина отпада по врсти отпада, што је дато у једначини (5):

$$N_{OT} = N_{OT_1} + N_{OT_2} + \dots + N_{OT_n} \dots \dots \dots (5)$$

Произведене и одложене количине отпада за сваку појединачну врсту отпада изражена у тонама за дату годину се добија као производ произведене количине опасног отпада умањене за количину опасног отпада предатог на складиштење, третман, односно извоз и износ јединичне накнаде по тони опасног отпада из Табеле 2. Прилога 1.

$$N_{OT_1} = [Q_{OT_1 gen} - Q_{OT_1 skl} - Q_{OT_1 tret} - Q_{OT_1 izv}] \times V_{OT}$$

где су:

$Q_{OT1\ gen}$ – произведена количина опасног отпада врсте 1

$Q_{OT1\ skl}$ – количина опасног отпада врсте 1 предата на складиштење

$Q_{OT1\ tret}$ – количина опасног отпада врсте 1 предата на третман

$Q_{OT1\ izv}$ – количина опасног отпада врсте 1 предата на извоз

V_{OT} – износ јединичне накнаде за произведени и одложени отпад.

Прорачун износ накнаде за заштиту и унапређивање животне средине за физичка лица

Прорачун износа накнаде за заштиту и унапређивање животне средине за физичка лица добија се као производ јединичног износа накнаде за физичка лица и корекционог фактора прописаног прописом којим се утврђује износ јединичних емисија загађујућих материја у ваздух и висини корекционог фактора за потребе прорачуна износа накнаде за заштиту и унапређивање животне средине.